

Sempozyum Açış Konuşması

Yahya ARIKAN
İSMMMO Başkanı

Yakın geçmişte yaşanan Enron, WorldCom, Global Crossing, Adelphia Communications, Tyco ve Vivendi gibi önemli şirketler ile ilgili muhasebe skandalları, dünyada işletme ilgililerinin, finansal raporların güvenilirliğine ve bu güvenilirliği sağlayan denetime bakışlarında olumsuz etkiler yaratmıştır.

Yakın geçmişte yaşanan Enron, WorldCom, Global Crossing, Adelphia Communications, Tyco ve Vivendi gibi önemli şirketler ile ilgili muhasebe skandalları, dünyada işletme ilgililerinin, finansal raporların güvenilirliğine ve bu güvenilirliği sağlayan denetime bakışlarında olumsuz etkiler yaratmıştır.

Diğer taraftan, şirket hissedarlarının, çalışanların çoğunluğunun ve yatırım fonlarına sahip kişilerin yüksek tutarlarda zarar ettikleri piyasalarda;

şirketleri yönetenlerin ve bu zararlardan sorumlu olarak görülen diğer ilgililerin, şirketleri batarken kendilerine bir şey olmaması ve hatta zenginleşmeleri, piyasa sisteminin işleyişindeki adaletin de sorgulanmasına neden olmuştur.

Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nde Ocak 1999 ve Mayıs 2002 arasındaki dönemde hisse senedi fiyatları %75'den daha fazla düşen, işletme ve finansal raporlama sorunları yaşayan 25 şirketin yöneticileri 23 milyon ABD Doları tutarında bir servet ile hayatlarına devam etmişlerdir.

Başka ülkelerde de, daha küçük tutarlarda olsa bile, şirketleri zor durumda olmalarına karşın; şirket yöneticilerinin elde ettikleri maaş ve maaş dışı gelirlerin ulaştığı seviyeler; bu ülkelerde de finansal raporların güvenilirliğine ve bu güvenilirliği sağlayan denetime bakışlarında benzer kaygılara neden olmuştur.

Bu kaygılar, finansal verileri ve bunun dışındaki verileri oluşturma ve sunma sürecinde yer alanların güven kaybı yaşamalarına neden olmuş ve kaybedilen güvenin tekrar kazanılabilmesi gün geçtikçe daha zor bir hal almaya başlamıştır. Güven kaybı bulaşıcı olmuş, sermaye piyasaları arasında yayılmıştır. Bir sektörde yaşanan problemler, benzer özelliklere sahip diğer sektörleri de etkilemiştir.

Piyasaların ve şirketlerin giderek daha fazla globalleşmesi sonucu bu kaygılar ulusal sınırları da aşarak diğer ülkeler yanında Türkiye'ye de ulaşmıştır.

Finansal raporlara ve denetime olan güvendedeki azalış yatırımcıların geri çekilmelerine ve sermaye maliyetinin de artmasına neden olmaktadır. Bu da ekonomik verimliliği azaltmaktadır.

Ortaya çıkan bu sorunların çözüm yollarından biri olarak finansal raporlamanın güvenilirliğinin tesis edilmesi görüşlerinden hareketle; İSMMM, bu yıl “II.Uluslararası Muhasebe Denetimi Sempozyumu”nu ve “VIII. Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu”nu düzenlemektedir.

Bu sempozyum da amacımız; Uluslararası gelişmeler paralelinde Ulusal çıkarlarımızı dikkate alan, ekonomiye ve topluma fayda katacak biçimde mesleki ve bireysel sorumluluğumuzu yerine getirmektir.

Bu sempozyumlarda, Kasım 2006’da Ülkemizde büyük bir başarı ile gerçekleştirdiğimiz, Ülkemizi ve mesleğimizi dünyaya tanıttığımız “17. Dünya Muhasebe Kongresi”nden esinlenerek daha önce düzenlenen sempozyumlardan farklı olarak;

- 3 Genel Oturum,
- 12 Paralel Oturum, olmak üzere toplam 15 oturumda,
- 43 bildiri ve 1 panele yer verilmiştir.

Gerek II. Uluslararası Muhasebe Denetimi Sempozyumunda ve gerekse VIII. Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumunda, seçkin yerli ve yabancı akademisyenler, iş dünyası temsilcileri ve meslek mensuplarından konuşmacılar bulunmaktadır. 20-24 Nisan 2005 tarihleri arasında yine bu otelde büyük bir başarı ile gerçekleştirdiğimiz ve olumlu yansımalarını hala almaya devam ettiğimiz “I. Uluslararası Denetim Sempozyumu” ve “VII. Türkiye Denetim Sempozyumu”ndan bugüne kadar geçen sürede mesleğimizle ilgili önemli bazı olayları da sizlerle paylaşmak isteriz.

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu, 2006 yılında “Uluslararası Muhasebe Standartları-UMS” ve “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları-UFRS” ile tam uyumlu “Türkiye Muhasebe Standartları-TMS” ve “Türkiye Finansal Raporlama Standartları-TFRS”leri yayımlamıştır.

Uluslararası kabul gören ve mesleğimizin dünyada tanınmasını sağlayacak, TMS ve TFRS’lerin, artık ülkemizde bir an önce uygulanma zamanı gelmiştir. Bu alanda ilk adımı “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu-BDDK” atmıştır. BDDK, 08.11.2006 tarihli ve 26340 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bankaların Konsolide Finansal Tablolarının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğ” ile bankaların 01.01.2007 tarihinden itibaren TMS ve TFRS’lere uygun raporlama yapmalarını zorunlu hale getirmiştir.

Bu düzenlemeden dolayı BDDK’ya teşekkür ederiz.

- “Sermaye Piyasası Kurulu-SPK”,
- “Maliye Bakanlığı-MB”nın

TMS ve TFRS uygulamaları için gerekli düzenlemeleri biran önce yapmalarını beklemekteyiz.

- TMS ve TFRS’lerin ülkemizde yaygın olarak uygulanmasını sağlayacak,
- şirketlerde bağımsız denetim yapılmasına imkan sağlayacak,
- ticaret hayatımızı Avrupa Birliğı ile uyumlu hale getirecek,
- mesleğimizle ilgili önemli değışikliklere yol açacak,
- 1535 maddelik “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı”, “Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu”nda kabul edilmiştir.

“Türk Ticaret Kanunu Tasarısı”nın yasallaşarak ivedilikle uygulamaya geçirilmesini ve mesleğimizin hak ettiğı değere kavuşmasını beklemekteyiz.

Temelde büyük ölçekli işletmelere uygulanan tam set TMS/TFRS’ler yerine “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler-KOBİ”lere uygulanacak Finansal Raporlama Standardı, “Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu-UMSK” tarafından taslağı hazırlanmış ve UMSK’nın web sayfasında kamu görüşüne açılmıştır.

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu’nun KOBİ Finansal Raporlama Standardını dünya ile eş zamanlı olarak ülkemizde yayımlayarak uygulamaya koyacağına olan inancımız tamdır.

KOBİ Finansal Raporlama Standardının tamamlanarak yürürlüğe girmesiyle ülkemizde önemli bir boşluk giderilmiş olacaktır.

TMS ve TFRS’lere göre hazırlanmış finansal bilgiler;

- Anlaşılabilir,
- Mukayese edilebilir,
- Güvenilir,
- İhtiyaca Uygun,

nitelikleri dolayısıyla; kaliteli bir biçimde finansal bilgi kullanıcılarına ulaşacaktır.

Ülkemizde;

- muhasebe uygulamalarında tüm şirketleri kapsayan,
- vergi etkisinden arındırılmış,
- uluslararası kabul gören,
- finansal bilgi kullanıcılarının ihtiyaç duydukları; denetlenmiş, güvenilir, mukayese edilebilir, ihtiyaca uygun, kaliteli finansal bilginin raporlanma zamanı gelmiştir.

Sizlere buradan bir müjdeyi vermek istiyoruz. Hem denetim konusunun gittikçe artan önemi, hem de bizlere ulaşan yoğun istek ve talepleri dikkate alarak iki yılda bir düzenlediğimiz denetim sempozyumlarını bundan böyle her yıl düzenleyeceğiz.

Her yıl düzenleyeceğimiz bu sempozyumlar birbirini takip edecek bir biçimde;

bir yıl “Uluslararası Muhasebe Denetimi Sempozyumu” olarak düzenlenirken; takip eden yıl “Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu” olarak düzenlenecektir.

Başka bir açılımla 2008 Nisan ayında III.Uluslararası Muhasebe Denetim Sempozyumu İstanbul da 2009 Nisan ayında ise IX. Muhasebe Denetim Sempozyumu Antalya da düzenlenecektir.

Bu sempozyumların şimdiden mesleğimize faydalı ve katkı getirmesini diliyoruz; hepinizin ilgi ve desteğinin devamını bekliyoruz.

Bu vesile ile bir kez daha belirtmek isteriz ki; mesleğimizde daha iyi; daha güçlü olabilmemiz ve dünyada mesleğimizin gücünü kabul ettirmemiz için yapacağımız en önemli şey, yaşam boyu eğitim, yaşam boyu öğrenme ve paylaşımdır.

Biz bu ilkedden asla ödün vermedik.

- Sempozyum Düzenleme ve Yürütme Kuruluna,
- Tebliğ Sahiplerine ve Panelistlere,
- Oturum Başkanlarına,
- Siz Değerli Katılımcılara,
- Oda Yönetim Kurulu ve Oda Çalışanlarıma,
- Sponsorumuz Luca'ya ve diğer sponsorlarımız Türkiye İş Bankası, Elkotek, Tor Ofset ve Anadolu Sigortaya,
- Ant-tur Firmasına,
- Xanadu Otel 'ine

TEŞEKKÜR EDİYORUZ.

Sempozyumun başarılı geçmesi dileğiyle, hepinize saygılarımızı sunarız.

Sempozyum Açış Konuşması

Mehmet TİMUR
TÜRMOB Genel Başkanı

Sayın Bakanım, Sayın Gelir İdaresi Başkan Yardımcım, çok değerli hocalarım, Antalya'nın değerli bürokratları ve Maliye Bakanlığı'mızın değerli bürokratları, çok değerli Oda Başkanları, TÜRMOB'un değerli yöneticileri, çok değerli ve sevgili meslektaşlarım; hepinizi şahsım ve TÜRMOB adına saygılarımla selamlıyor ve hepinize hoş geldiniz diyorum.

İstanbul Odamızın düzenlediği Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumunun 8'incisinde ve Uluslararası Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumunun 2'ncisinde sizlerle birlikte olmanın bir kez daha mutluluğunu yaşıyorum.

İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odamızın Denetim Sempozyumu, biraz önce söyledim bu 8'ncisi, Ankara Odamızın Muhasebe Uygulamaları ve Vergi Sempozyumu, İzmir Odamızın Muhasebe Standartları Sempozyumu başarılı bir şekilde periyodik olarak gerçekleşmektedir. Ayrıca Sakarya ve Kocaeli Odalarımızın müştereken hazırladığı Maliyet Muhasebesi Sempozyumu, Konya Odamız Karma Sempozyumu düzenlenmektedir. TÜRMOB olarak sizlerinde coşkulu katılımıyla 17'inci Dünya Muhasebe Kongresini büyük bir başarıyla gerçekleştirdik. Gösterdiğiniz ilgiye buradan bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Değerli meslektaşlarım, yine kısa bir süre önce eğitimcilerin eğitimine yönelik olarak Antalya'da eğitim çalışmaları yaptık. Ayrıca, Odalarımızın her biri ayrı ayrı ülke çapında devamlı olarak da paneller düzenlerler ve bu panelin bir tane-sini bir gün evvel Ankara'da gerçekleştirdik. Orada söylediğim bir sözü tekrar etmek istiyorum. Bu panelin adı da kayıt dışı ekonomiydi.

Sadece kayıt dışı ekonomi konusunda gerçekten gayret gösteren bir örgüt vardır, o da bizim örgütümüzdür. Oysa ki, kayıt dışıyı yaratanların hiç bir zaman bir panel veyahut da bir oturum yaptıklarını da görmedim; onu da burada vurgulamak istiyorum.

Değerli katılımcılar, mesleki sorunlarımızı, meslektaşlarımızın düşüncelerini almak ve mesleki hedefimizi belirlemek için Muhasebe Forumu düzenledik; 1'incisini İstanbul'da, 2'ncisini de bu yıl Ankara'da gerçekleştirdik ve coşkulu bir katılımı. Katılım için çok teşekkür ediyoruz. Efendim buradaki gaye şuydu: Sizin düşünceleriniz neydi; neler istiyorsunuz; ne yapmamızı bizden bekliyorsunuz; bunu anlamaktı ve bunda da başarılı olduğumuzun biz farkındayız. Odala-

rımız ise, Sosyal Güvenlik, Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, muhasebe standartları, uluslararası raporlama standartları, dönem sonu işlemleri ve benzer konularda devamlı eğitim çalışmaları yapıyorlar ve bu konuda da Odalarımıza çok teşekkür ediyorum..

Mesleklerimizde olan eğitime büyük önem veriyoruz, eğitim bizim hiç bir zaman vazgeçemeyeceğimiz temel politikamızdır. Şurada karşımda oturuyor, bir hocamıza bana bir yıl evvel şöyle bir şey söylemişti, “Muhasebe ve mevzuat o kadar değişiyor ki, biz üniversite hocaları dahi sıfırdan yeni baştan kendimizi yeniliyoruz.” Bu konuda eğitim çalışmalarımız için teşekkür ettiğini söylemişti.

Şimdi ben size bir soru sormak istiyorum. Dünyada bu kadar eğitim çalışması yapan bir başka örgüt gösterebilir misiniz? Biz sürekli kendisini yenilemek durumunda olan, bilgisi, düşüncesi, tecrübesi, sermayesi olan bir mesleğin mensuplarıyız. Bu nedenle, bizim için bilgi sahibi olmak, bilgilerimizin güncel ve sürekli yenilenmesi bu mesleğin temel koşuludur. Bunun yolu da eğitimidir. Biz bu meslek örgütü kurulduğundan beridir ki, eğitim çalışmalarına gerçekten önem verdik ve son yıllarda da mevzuattaki devamlı değişimler bizi bu yola itmeye sebep oldu. Bakın, biz 18 yıldır devamlı eğitim yapıyoruz. Fakat şuna dikkatinizi çekmek istiyorum: Bu günlerde son 1-2 yıldır bizim haricimizde devletin bütün kademelerinde, Maliye Bakanlığında, İçişleri Bakanlığında, Emniyet Genel Müdürlüğünde her tarafta yöneticilere devamlı olarak eğitim verilmektedir. Demek ki, biz daha erken uyandık ki eğitimin önemine vakıf olduk.

Bir diğer husus da, şunu söylemek istiyorum: Bizler burada birlikteyiz, burada sadece dinlemekle kalmıyor birbirlerimize bilgilerimizi de aralarda aktarmak suretiyle çok iyi bir çalışma ve birbirimizi kıskanarak daha iyi şeyler yapma gayret içerisinde olduğumuzu da ben burada vurgulamak istiyorum.

Değerli konuklar, değerli katılımcılar; küreselleşen dünya bizleri benzer ortak sorunlarla yüz yüze bırakmıştır. Sayın Başkanın söylediği gibi, Amerika Birleşik Devletleri’nde başlayan süreç tüm dünyada muhasebe ve denetim mesleğini çok yakından etkilemiştir. Günümüzde ekonomik ve sosyal alanda meydana gelen hızlı gelişmeler, küreselleşme ve bu kapsamda dış ticaret işlemlerinde serbestleşme, işletmelerin faaliyet alanlarının artmasına ve ölçeklerinin büyümesine neden olmaktadır. Bu gelişime paralel olarak işletmelerin mali tablolarına ilişkin güvenli bir bilgiye ihtiyacı da artmaktadır. Güvenilir bilgiye ulaşmanın yolu ise sağlıklı bir muhasebe ve denetimdir. Denetçilerin bağımsız olması önemlidir. Bu bağımsızlık kamu denetçileri için olduğu kadar özel çalışan denetçiler için de olmalıdır. Bağımsız denetçilerin müşterilerine olan yükümlülüklerinin ötesinde kamuoyuna karşı da güvenli ve kaliteli bir denetim çalışması yapma zorunlulukları da bulunmaktadır. Bu nedenle, denetçilerin mesleki eğitim alması, mesleki toplantılara katılması, mesleği yerine getirirken özenli davranması ve etik ilkelerden ödün vermemesi yapılan denetimin güvenliğinin önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Denetim çalışmalarının yerine getirilmesi sırasında, denetim yapanın mesleki birikimi yanında bazı önceden belirlenmiş ölçütlerin geliştirilmiş ve bunların kamuya açıklanmış olması da gerekmektedir. Bu ölçütler, bu kurallar bütün olarak genel kabul görmüş denetim standartları olarak da tanımlanabilir. Bunun için, uluslararası deneyimlerin ışığı altında genel kabul görmüş muhasebe denetim standartlarının belirlenmesi ve denetçilerin sorumluluk sınırlarının kalın çizgilerle oluşturulması işletmelere, bu mesleki uğraşlara ve kamuya önemli katkılar sağlayacaktır.

Muhasebe mesleğinin ülkemizde köklü bir geçmişi vardır. Gerçekten çok iyi yetişmiş, uluslararası alanda çalışabilecek bilgi ve birikime sahip çok sayıda meslektaşımız da vardır. Staj ve sınav sürecini tamamlayarak, bu mesleğin mensubu olan çok iyi eğitim almış olan gençlerimiz mesleğinin geleceği için bana büyük bir ümit vermektedir.

Bu sempozyumda kamu güveni ve denetimi konusundaki son gelişmeleri, değerlendirmeleri hem muhasebe denetiminde hem yeni açılımlar konusunda değerli uzmanlarımızın görüşlerini dinleme fırsatını bulacağız ve bu konuda çok şanslıyız.

O yüzden, ben daha fazla vaktinizi almadan bizleri kırmayarak buraya kadar gelen değerli konuklarımıza ve siz değerli katılımcılara, değerli meslektaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum.

Bir de, bir soru daha sormak istiyorum: Bizim ufkumuzu açmak ve bizi çalıştırmak istiyorsanız lütfen tenkitlerinizi esirgemeyin. Daha ne yapmamız gerekiyorsa sizlerin geniş bilgisine ihtiyacımız vardır.

Değerli meslektaşlarım, bu güzel bir organizasyonu gerçekleştiren başta İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Oda Başkanımız Sayın Arıkan olmak üzere, Sempozyumu Düzenleme ve Yürütme Kuruluna ve emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum. Gününüzün güzel ve başarılı geçmesini ve sağlıklı olmanız dileğiyle her birinize ayrı ayrı saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Hoşçakalın.

Sempozyum Açış Konuşması

Hüdaverdi AKKOCA

Antalya Vergi Dairesi Başkan VK.

Sayın Başkanım, değerli misafirler, değerli katılımcılar, basınımızın değerli temsilcileri; turizm kenti ve turizm şehri ve dünya kenti olan Antalya'ya hepini-ze hoş geldiniz diyorum.

Bu programda, buradaki sempozyumda hem devletimize hem de toplumumuza ve özellikle muhasebecilik mesleğine çok yararlar sağlayacağını umut ederek, hayırlı olmasını temenni ediyor, tekrar hoş geldiniz diyorum.

Bilindiği gibi, hukuk devleti örgütleri ve kişilerin faaliyetleri, hakları, sorumlulukları tanımlanmış ve Anayasa, yasa, yönetmelik, tüzük ve benzeri mevzuatla düzenlemelere bağlanmıştır. Örgütlerin faaliyetlerinin hukuk düzenine uygun yürütüp yürütmediğini incelemek, açıkladıkları bilgilerin ve iddiaların doğru ve güvenilir olup olmadığını araştırmak, topluma ve devlete hesap verme yükümlülüklerini yerine getirmelerini sağlamak üzere tarafsız ve bağımsız bir kişi ya da örgüt tarafından denetimi hukuk devletinde bir zorunluluktur.

Değerli katılımcılar, Anayasamızın 2'nci maddesinde Türkiye Cumhuriyetinin toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlanmaktadır. Bizim hukuk devleti olarak gerekenleri yerine getirebilmemiz için globalleşen dünyada yerimizi almamız, alabilmemiz, ancak hızla değişen dünyaya uyum sağlamak, bunun bir parçası olmaktan geçmektedir. Bunu sağlamanın ön şartı ise, toplum ve devletin birbiriyle bütünleşmesinden geçmektedir. Bu noktada, kamu güveni-ki bugünkü sempozyumun konusunu oluşturmaktadır- ortaya çıkmakta ve bunun oluşması için de temel değerler belirlenmektedir. Bu temel değerler çerçevesinde, başta tarafsızlık, yasallık, dürüstlük, şeffaflık ve etkinlik, eşitlik, sorumluluk ve adalet gibi temel değerlerin yerleşmesine bağlıdır.

Toplum güveninin oluşabilmesi, hesap verilebilirlik, bu hesap verilebilirlik ilkesinin uygulamasıyla ancak yerine gelebilir. Bu temel değerlerin toplumda kabul görmesi ise, ancak toplumun, toplumla devlet arasında sağlıklı bir iletişimin sağlanmasıyla mümkün olacaktır. Bu bir yönüyle kamu görevlilerinin etik konular- da eğitimi ve değerleriyle, uyulması beklenen standartlara ilişkin bilgi edinme süreçlerinin başta internet ve interaktif sürücüler olmak üzere yeni teknolojiden yararlanarak, bir yönüyle yararlanıp iletişimin güçlendirilmesi, bir yönüyle de

temel değerlerin harekete geçirilmesi için topluma düşmektedir. Kamu hizmetlerinin dürüst ve güvenilir olabilmesi, saydamlık içinde yer alan doğru, tutarlı ve sürekli bilgi akışını gerekli kılmaktadır. Siyasal etik anlayışı, saydamlık ve hesap verme sorumluluğu dışında, katılımcılık ve sivil toplum, hukukun üstünlüğü gibi ilkelerin en etkin bir şekilde uygulanabilmesi açısından gerekli bir koşuldur.

Bu kapsam içerisinde, Gelir İdaresi olarak genelde muhasebecilik sektörüyle doğrudan iletişim içinde olan bir birim olarak, kamu güveninin sağlanmasına yönelik olarak dürüstlük ve sorumluluk temel değerleri çerçevesinde Mükellef Hakları Bildirgesi yayınlanmış bulunmakla birlikte Mükelleflerin vergi yasalarına uyumlarını sağlayabilmek için, mükellef odaklı bir yaklaşım benimsenmiş ve vergi oranları indirimi yaparak da burada temel değerlerden eşitlik ve sorumluluk ilkesine uyulmaya çalışılmıştır.

Sayın katılımcılar, dünya ülkeleri arasında yerimizi görebilmemiz açısından çok önemli olan Dünya Ekonomik Formu tarafından her yıl yayınlanan Küresel Rekabet Endeksi yayınlanmıştır ve bu Küresel Rekabet Endeksi'nde, ülkelerin rekabetinin puanlarına göre sıralanması yapılmıştır. 125 ülke arasında yapılan sıralamada, Türkiye en hızlı rekabetçi atılım yapan 10 ülke arasından 4'üncülüğe çıkmıştır ki, bu çok önemli bir gelişmedir.

Bu anlamda muhasebecilik, modern anlamda denetim, olasılık ve görevlilik esaslarıyla belirlenmiş hedef ve standartlar doğrultusunda ortaya çıkan sonuçların verimlilik, etkinlik ve ekonomik derecelerini ölçmek, karşılaştırmak ve değerlendirmektir. Diğer bir anlatımla denetim, bir kuruluşun ekonomik faaliyetlerine ve olaylara ilişkin açıklanan bilgilerin önceden belirlenmiş kriterlere uygunluk derecesini belirlemek ve raporlamak amacıyla bu ekonomik faaliyetlere ve olaylara ilişkin bilgilerle ilgili kanıtların tarafsızca toplanması, değerlendirilmesi ve sonucun bilgi kullanıcılarına raporlanması şeklinde tanımlanmaktadır.

Gelir İdaresi ile beraber geleneksel denetim yöntemlerinden uzaklaşarak risk odaklı denetim yöntemi önemsenmiş ve oluşturulan veri tabanında mükelleflerimiz risk analizine tabii tutularak bu kıstaslarla denetime tabii tutulmuştur.

Genel kabul görmüş denetim standartları denetim çalışmalarının iyi bir şekilde planlamasını ön görmektedir. Denetim planlamacı, denetim konusunu denetim alanına ayırmak, denetçileri denetim alanı arasına dağıtarak görevlendirmek ve her bir denetimin alana uygulanması öngörülen denetim, yöntem ve işlemleri belirlemek ve denetim faaliyetlerini zamanlamaktır. Denetim planlaması, denetim kapsamı ve yürütülmesiyle ilgili bir genel strateji geliştirmesi gerek ki bu kapsamda, faaliyet gösterilen iş kolu ve özellikleri, uygulanan muhasebe politika ve yordamları, muhasebe içi kontrol sisteminin güvenilirlik düzeyi, denetim amaçları, amacıyla finansal tablo kalemlerinin ve diğer konuların önemlilik sıralaması kesinleştirilmiştir.

Düzeltilmeler yapılması gerekli olacağı düşünölen finansal tablo kalemleri önemli hata veya düzensizlikler varolma olasılığına bağlı olarak denetim kapsamının ve işlemlerinin genişletilme zorunluluğuna yol açabilecek nedenlerin varlığı şeklinde özetlenebilir. Denetim mekanizmasının iyi çalıştırılması, kamu yönetimi özel önem taşımaktadır. Olaylar gerçekleştikten sonra kararları doğru-yanlış olarak sınıflandırmak ve karar vericileri konunun bütününe bakmaksızın her hata için cezalandırmanın, kamu yöneticilerinin korkak, kararsız, karar almaz ve kamu kaynaklarını verimli kullanmaz bir konuma getirdiği bir çok ülke tarafından kabul edilmektedir.

Denetim mekanizmalarının süreçlerini iyileştirmek, eşit, etik değerlere uygun davranışları teşvik etmek ve performans geliştirici hedeflerin de çalıştırılması yeni kamu yönetimi anlayışının sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır. Tekrar bu toplantı, bu sempozyumun ölkemize faydası olması dileğiyle çok teşekkür eder, saygılar sunarım.

Sempozyum Açış Konuşması

Bülent ÜSTÜNEL

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Başkanı

Sözlerime başlarken Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün izinde olduklarını her vesileyle dile getiren İSMMMO yönetimini yürekten kutluyorum efendim. Odanın bu etkinliğinde, Türkiye Muhasebe Standartları Kuruluna bu kürsüde söz verilmiş olmasından dolayı şahsım ve Kurulum adına da teşekkürlerimi arz ediyorum.

Saygıdeğer bilim adamları ve çok değerli konuklar; Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun Kuruluş Kanunu olan Sermaye Piyasası Kanunu Ek 1'inci Maddesi ilk paragrafı aynen şöyledir: Okuyorum; “ Denetlenmiş finansal tabloların sunumunda, finansal tabloların ihtiyaca uygun, gerçek, güvenilir, dengeli, karşılaştırılabilir ve anlaşılabilir nitelikte olmaları için ulusal muhasebe ilkelerinin gelişmesi ve benimsenmesini sağlayacak ve kamu yararı için uygulanacak ulusal muhasebe standartlarını saptamak ve yayınlamak üzere kamu tüzel kişiliğine haiz, idari ve mali özerkliğe sahip Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu kurulmuştur.”

Özenle kaleme alınan bu kanun maddesinin, ki mimarı aramızda olan Masum Türker Beyefendi- bu kanun maddesinin ilk maddesi şöyle diyor: “Denetlenmiş finansal tablolar” yani sempozyumun konusu. Gerçekten de finansal tabloların diğer nitelikleri yanında, özellikle güvenilir ve karşılaştırılabilir olabilmeleri için şu üç unsurun bir arada olması gerekiyor; Muhasebe Standartları, Denetim Standartları ve Denetimin Gözetimi.

Eğer ülkemizde düzenlenen finansal tabloların uluslararası platformlarda da geçerli olmasını istiyorsanız, bu standartların dünya standartları seviyesinde olması şarttır. Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu üstlendiği bu misyonu en iyi şekilde başarabilmek için önce stratejisini belirlemiş ve Uluslararası Muhasebe Standartlarını referans olarak almıştır. Uluslararası finansal raporlama standartları ile tam uyumlu muhasebe standartları ile yorumları set halinde tamamı Resmi Gazetede yayınlanmış ve yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. “KOBİ” diye tabir ettiğimiz Orta ve Küçük Boy İşletmelerle ilgili muhasebe standardı da gene Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulunun hazırladığı taslaklar çerçevesinde tarafımızdan da hazırlanmakta ve yakın bir gelecekte kamuoyunun görüşüne sunulmuş olacaktır.

Yeni Türk Ticaret Kanunu tasarısı çalışmalarında Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun muhasebe standartları konusundaki stratejisi aynen tasarıya yansıtılmış ve muhasebe standardı yayınlama konusunda Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tek otorite olarak tanımlanmıştır. Tasarı Türkiye Büyük Millet Meclisine intikal etmiş ve komisyonlarda tasarı hükümleri aynen korunmuştur.

Halen ülkemizde Maliye Bakanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankalar Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Hazine Müsteşarlığı kendi mevzuatları gereği muhasebe standartları yayınlama yetkisine haizdirler. Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu da aynı yetkilere haiz bulunmaktadır. Yeni Türk Ticaret Kanunu yasallaşması ile bu yetki karmaşası da son bulmuş olacaktır. Ancak, Sayın Başkan da biraz evvel ifade ettiği gibi, Türkiye Muhasebe Standartları setinin tamamının Resmi Gazetede yayınlanıp yürürlüğe girmesini takiben Banka Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Yeni Türk Ticaret Kanununu beklemeden bir tebliğ ile bankacılık sektöründe Türkiye Muhasebe Standartlarının esas alınacağını ilan etmiştir. Böylelikle Türkiye Muhasebe Standartları için fiilen zorunlu bir uygulama dönemi de başlamış bulunmaktadır.

Halen 25 seri nolu tebliğini yürürlükte bulunduran Sermaye Piyasası Kurulu tebliğinde Uluslararası Muhasebe Standartlarına göre düzenlenen finansal tabloları kabul ettiğini ifade etmekle, bir anlamda Uluslararası Muhasebe Standartlarıyla bire bir aynı olan Türkiye Muhasebe Standartları'nı da kabullenmiş olmaktadır.

Burada ifade etmek istediğim husus, referansın doğru seçilmiş olmasıdır. Aynı konu ülkemizdeki denetim standartları çok başlılığında da gündeme gelmektedir. Siz finansal tablolarınızı ne kadar Uluslararası Muhasebe Standartlarına uyumlu, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre düzenlemiş olursanız olunuz, eğer bu finansal tabloda uluslararası denetim standartlarına uygun olarak denetlenmemiş olursa, onlara uluslararası arenada geçerlilik kazandıramazsınız.

Şu anda Sermaye Piyasası Kurulu ve BDDK sorumlulukları altındaki halka açık şirketler ile bankacılık sektörünün denetimlerinde uygulanacak denetim standartlarını kendileri belirlemiş bulunmaktadırlar. Bunlar bin kadar....

Türkiye Denetim Standartları Kurulu TÜDESK, TÜRMOB bünyesinde oluşturulan mazisi olan bir kuruluştur. Bu konuda yapılmış uluslararası denetim standartlarına tam uyumlu bir denetim standartlarına sahiptir. Yani, denetim ticaret yürürlüğe girdiğinde halen faal durumda olan yaklaşık 300 bin sermaye şirketi bağımsız denetim yaptırmak durumunda olacaktır. Bu şirketlerin yönetiminde, denetiminde görev alacak yeminli mali müşavir ve serbest muhasebeci mali müşavirler finansal tablolarını Türkiye Muhasebe Standartlarına göre denetlerlerken, denetim standartları açısından da TÜDESK'in denetim standart-

larına uymak durumunda olacaklardır, çünkü bu bağımsız denetçilerin hepsi TÜRMOB tarafından ruhsatlandırılmış meslek mensuplarıdır.

Halihazırda yukarıda bahsettiğim sektörel düzenlemeler dışında yayınlanmış başkaca bir denetim standardı da yoktur. Böylelikle her hangi bir yasal zorunluluk olmadan Türkiye'deki şirketlerin sayıca yüzde 99'unun denetiminde TUDESK'in yayınladığı standartlar fiilen yürürlüğe girmiş olacaktır. Tabiatıyla, bu uygulamanın kaliteli bir biçimde sürdürülmesi şarttır. İşte bunun için denetimin gözetiminin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu realize edildiğinde, kuşku yoktur ki, kurumların denetim standartlarındaki otorite kavgası da kendiliğinden son bulacaktır.

Bu sempozyumu hazırlayan İSMMMO yönetimine yürekten teşekkür ediyorum. Sempozyum oturumlarında işlenecek konuların özenle seçilmiş olduklarını görüyorum. Çok değerli katılımcılar sayesinde bilgilerimizi tazeleyecek, derinleştirecek ve yeni şeyler öğreneceğiz.

Sempozyumun başarılı geçmesi dileğiyle hepimizi saygıyla selamlıyorum efendim.

Sempozyum Açış Konuşması

Hidayet MAT
Antalya Defterdarı

Sayın Bakanım, saygıdeğer üstatlarım, değerli katılımcılar, kıymetli misafirler; ülkemizin turizm cenneti Antalya’da sizleri misafir etmekten dolayı memnuniyetimi ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Muhasebecilik ve mali müşavirlik mesleğinin önemli bir özelliği vardır. Her ne kadar meslek mensupları kamuda çalışmasalar da gerek mesleğin statüsü, gerekse yaptıkları işler bakımından adeta Maliye Bakanlığının dışarıdaki gönüllü çalışanları konumunda bulunarak, devlet ile vatandaş arasında koordinasyonu da sağlamaktadırlar. Vatandaş-Devlet ilişkisinin, ikilisinin olumlu ilişkileri de devleti güçlendirmekte ve yüceltmektedir.

Devletin görevlerinin başında kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesi gelir. Onun için de yeterli ve sürekli gelir sağlama ihtiyacı doğmaktadır. Devletin gelir sağlaması denildiğinde akla hemen vergi gelir, vergiler gelir. Gerçekten de, vergi dünyanın bütün ülkelerinde kamu gelirlerinin en önemli kısmını oluşturmaktadır.

Vergi bilinci ve sorumluluğu gelişmiş toplumların devletlerinde ekonomik ve sosyal açılardan güçlendiği görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında, Maliye Bakanlığının hedeflerinden biri olan ve kamu hizmetleri için gerekli geliri sağlamak, özel sektörün denetlenmesi, yapılan ekonomik faaliyetlerin kayıt altına alınması ve bu işlemlerin belli bir sistematiksel düzeyde ve ölçülebilir şekilde kamuoyuna duyurulması ve halkın bilgilendirilmesinde siz değerli meslek mensuplarının katkıları büyüktür.

Eldeki ekonomik kaynaklar hakkında yeterli veriye sahip olamazsak gerekli analizleri yapamaz ve ileriye dönük mali projeksiyon ve politikaları belirleyemeyiz. Bilindiği üzere, kamu güvenliği ve denetimini sağlama açısından kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasına, hesap verilebilirlik ve mali saydamlığı sağlamak amacıyla Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu 2004 yılında yürürlüğe girmiş ve ikincil mevzuatı tamamlanarak 2006 yılından itibaren mali kurumumuzda yeni bir dönem başlamıştır.

Bu düzenlemelerin yansıması olarak da, Bakanlığımız tarafından pilot bölge olarak Antalya ilimizde başlatılan, daha sonra Temmuz ayında tüm Türkiye’de uygulanacak olan Nakde Dayalı Ödeme Sistemiyle devlet kaynaklarının verim-

li ve rasyonel bir şekilde kullanılmasını sağlayarak devletin anlık harcama bilgilerine ulaşılması ve bu sayede kamu mali yönetimi açısından gerektiğinde ivedi bir şekilde önlemlerin alınması mümkün olacaktır.

Elimizdeki ekonomik kaynaklardan en önemli ve acil olanı ise, ne yazık ki devlete ait taşınmaz mallardır. Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü verilerine göre 23 Nisan 2007 tarihi itibarıyla Türkiye genelinde Hazine'ye ait taşınmaz mal adedi 2 milyon 278 bin 100, Hazine'ye ait bu taşınmaz malların toplam yüz ölçümü 122 bin 760 kilometrekaredir. Bu rakam Türkiye yüzölçümüyle kıyaslandığında, yüzde 14'lük alanın Hazine'nin özel mülkiyetinde olduğu sonucuna varılmaktadır. Buna devletin tasarrufu altında bulunan tapusuz 315 kilometrekare yüzölçümlü yerler dahil edildiğinde, Türkiye yüzölçümünün yaklaşık yüzde 51'inin devlete ait olduğunu söylemek mümkündür. Bir hesaplama göre de, bu taşınmazların toplam tutarı 2 buçuk trilyon YTL'dir

Devletimizin sahip olduğu tapu ve tapusuz gayrimenkul toplamının ülkemizin yüzölçümünün yarısından fazlasını oluşturması hiç de övünülecek bir durum değildir. Yani, gelişmiş Batılı ekonomilere baktığımızda, hiç birinde bu kadar fazla devlet arazisi yoktur. Tamamına yakını ekonomiye kazandırılarak yatırıma sevk edilmiş ve istihdamı artırılmıştır.

Bizim de geliştirilecek politikalarla ya da yürürlükteki düzenlemeleri gözden geçirerek, bürokratik engelleri aşarak acil Hazine gayrimenkullerini bir an önce ekonomiye kazandırarak gelişmiş ülke ekonomileriyle yarışabilir duruma getirmemiz lazımdır. Bu yönde atıl Hazine arazileri satış, kira ve irtifak hakkı yolu ile ekonomiye kazandırılarak yatırım ve istihdam artırma yönünde çalışmalar hızla devam etmektedir.

Konuşmamı fazla uzatmadan yapılmakta olan bu sempozyumun ülkemize ve meslek mensuplarına faydalı olmasını diliyor, İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirleri Odasına bu güzel organizasyondan dolayı teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Sempozyum Açış Konuşması

Mehmet KİLCİ

Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı

Sayın konuklar, değerli meslektaşlarım, üniversitelerimizin saygıdeğer temsilcileri; 2'nci Uluslararası Muhasebe Denetimi ve 8'inci Muhasebe Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumuna hoş geldiniz. Sözlerime başlarken hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, küreselleşmeyle birlikte ekonomik yaşamın gelişip karmaşıklaşması, güvenilir ve doğru bilgiyi zamanında elde etme ihtiyacını zaruri bir hale getirmektedir. Günümüz dünyasında işletme tarafından açıklanan finansal tablolarda yer alan bilgiler sadece işletme sahiplerinin değil, banka ve finans kurumlarından sermaye piyasası oyuncularına, işletmenin bulunduğu ülke vatandaşlarından binlerce mil uzaktaki yatırımcıya kadar çok sayıda kişinin karar alma sürecinde kullanılmaktadır. Sermayenin uluslararası alandaki hareketliliği göz önüne alındığında, karar alma sürecinde bu kadar etkili olan finansal tabloların gerçeği yansıtması endişesi bu tabloların yetkin bir denetim sürecinden geçirilmiş olmasını zaruri kılmaktadır.

Bir ülkenin muhasebe ve denetim alanında ulaştığı düzey, o ülkedeki sermaye piyasası ve finans sektörlerinde gelişme olarak yansımaları bulmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, bir ülkedeki muhasebe uygulamaları ve denetimden geçmiş finansal tablolarda yerini alan bilgilerin güvenilirliği, ulusal gelişmişlik için belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, ülkemizde finansal tabloların ihtiyaca uygun, bu konudaki uluslararası gelişmelerle örtüşen, güvenli, karşılaştırılabilir ve anlaşılabilir bir nitelikte olmaları amacıyla yönelik olarak Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu kurulmuştur. Kamu tüzel kişiliğine haiz, idari ve mali özerkliğe sahip olan bu kurul ulusal muhasebe ilkelerinin gelişmesi ve benimsenmesini sağlamak, kamu yararı için uygulanacak ulusal muhasebe standartlarını saptamak ve yayınlamak üzere çalışacaktır.

Yakın zamanda yürürlüğe girmesi yönünden, Yeni Türk Ticaret Yasası ile de halka açık olsun olmasın tüm işletmelere muhasebe ve finansal raporlama konularında Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayınlanan Türkiye muhasebe standartlarına uymaları zorunluluğu getirilecektir.

Gelir İdaresi Başkanlığı, muhasebenin uluslararası standartlar çerçevesinde belirlenecek olan, ulusal standartlara uygun olarak tutulmasından, finansal tabloların da yine standartlara uygun bir şekilde meslek mensupları tarafından

denetlenmesine ilişkin düzenlemelere olan desteğini bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sürdürecektir.

Değerli konuklar, ülkemizin karşı karşıya bulunduğu en önemli sorunlardan birisi de kayıt dışıdır. Kayıt dışı ekonomiyle mücadelede etkinliğin sağlanmasında, alınması gereken önlemlerin neler olduğu kadar bu önlemlerin uygulamaya geçirilmesi de önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Uluslararası finansal raporlama standartları ile denetim standartlarının ülke çapında uygulamaya konması mali tablolarda tutarsızlıkları azaltacak, mali tabloların dikkatli olarak hazırlanmasına, şeffaf bir ortam oluşturulmasına ve denetimin basit ve uygun bir şekilde yapılmasına olanak sağlayacak; ayrıca, mali tabloların hazırlanması boyutunda ülke çapında bir bütünlüğün sağlanması yapılan denetimin güvenilirliğini ve karşılaştırılabilirliğini kolaylaştıracaktır.

Gerek sermaye ve finans piyasalarının güçlendirilmesine olan katkısı, gerekse kayıt dışının çözümünde oynadığı rol nedeniyle ülke kalkınması açısından bir zorunluluk olan, ülkemizdeki muhasebe ve denetim standartlarının geliştirilmesi ve uygulanmasını, uygulanmasının sağlanması konusunda, siz değerli meslek mensuplarımıza ve odalarımıza, bu konularda çalışan üniversite hocalarımıza ve bürokrat olarak bizlere büyük görevler düşmektedir.

Bu konuda Gelir İdaresi Başkanlığı üzerine düşen görevlerin bilinciyle sizlerle her türlü işbirliğine açıktır.

Sözlerime son verirken, ülkemizdeki muhasebe uygulamalarının ve bağımsız denetim süreçlerine önemli katkılar sağlayacağına inandığım 2'nci Uluslararası Muhasebe Denetim ve 8'inci Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumu'nun düzenlenmesinde emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Bu sempozyumun ülkemiz ve muhasebe meslek mensuplarına hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

Sempozyum Açış Konuşması

Masum TÜRKER
Eski Devlet Bakanı ve
TÜDESK Başkanı

Sayın Genel Başkan, Gelir İdaresi'nin değerli Başkanvekili, Gelir İdaresi'nin ve Maliye Teşkilatı'nın değerli temsilcileri, bizim için büyük önem arz eden Türkiye Muhasebe Standartları'nın çok değerli Başkanı ve yöneticileri, mesleğimizin var olmasında kuşkusuz en önemli yere sahip olan çok değerli hocalarımız, hem hepimizin yetişmesinde hem de mesleğin geliştirilmesinde önemli katkılar sunan tüm öğretim üyeleri ve en önemlisi böylesi bir organizasyonu bıkmadan usanmadan ve ısrarla yürüten başta İstanbul Mali Müşavirler Odasının Başkanı Sayın Yahya Arıkan olmak üzere İstanbul Odasının tüm yöneticileri ve bugün burada aramızda olan değerli konuklarımız, ki bu konularımızdan birisi bizi yakından çok ilgilendiriyor. IFAC Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Şirketleri'nin standartlarının oluşturulmasında önemli katkısı olan Profesör Robin Jarvis ve bu sempozyumu izlemek üzere burada bulunan tüm arkadaşlarımı gerçekten sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Diyeceksiniz herkesi kavrayacak bu isimleri, bu unvanları neden söyleyerek başladın? Bir kere her şeyden evvel, bu kadar insanın bir arada böylesi bir günde gelmesi, seminerin konusu olan kamu güvenini tesis etmek konusunda Türkiye'deki muhasebecinin ne kadar istekli, ne kadar özverili olduğunu ortaya koymak içindir.

Değerli arkadaşlar, burada beni konuşma yapmak için çağırın arkadaşlara teşekkür ediyorum. Çünkü bu konuşmada elimden geldiği kadar mesleğin yapılanmasında, bundan sonraki konuşmalarda özellikle iki kişinin bize çok fazla açıklama yapması için bazı şeylere işaret edeceğim.

Birisi, TÜRMOB'un Genel Sekreteri Sayın Nail Sanlı bize kalite güvencesiyle ilgili bu seminerin mihenk taşı olan konuda TÜRMOB'un ne yapmak istediği, ne yapacağını, bu konuda TÜRMOB'da neler konuşulduğunu anlatması açısından deşmeye çalışacağım.

İkincisi de, sanıyorum en taze bilgiyi TÜRMOB adına Genel Başkan Sayın Mehmet Timur'un da gözetiminde izleyen Sayın Musa Pişkin'in zaman zaman Türk Ticaret Kanunu'nda bizim mesleğimizle ilgili varılan ve biraz evvel Sayın Üstünel önemle konuştuğu denetim standartlarının oluşturulması konusunu açıklayacaklardır. Teşekkür ederim.

